

11. Хората добиват енергия най-вече като използват горива. С помощта на тази група полезни изкопаеми се получава електричество, топлинна енергия и горива за превозните средства.

Горива са:

- А) алуминиева руда, желязна руда, медна руда
- Б) въглища, нефт, природен газ
- В) гипс, варовик, глина

12. Разпределете следните видове сили според описанието им в таблицата: магнитна сила, триене, земно притегляне, мускулна сила.

Описание на въздействието на силата.	Силата, с която Земята привлича телата.	Силата, с която нашето тяло извършва различни дейности.	Сила, която се проявява, когато две тела се допират едно до друго, забавя движещите се тела.	Сила, която действа между магнит и предмет от желязо.
Наименование	.....	.....	.....	.....

13.

Хората потребяват много електрическа енергия. При получаване на електричество от енергията на слънцето и на вятъра не се замърсява околната среда. Това производство обаче не е достатъчно и е много скъпо. Голяма част от електрическата енергия се добива от природни горива, при което в атмосферата се освобождава значително количество въглероден диоксид. Той е основният замърсител на въздуха. Според теб какво трябва да се направи, за да се запази въздухът чист? Запиши.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

АСОЦИАЦИЯ ЗА ЕВРОПЕЙСКО ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛТУРА
www.associationeu.com; info@associationeu.com

ТАРАЛЕЖ

П

ПРИРОДНИ НАУКИ - IV КЛАС

ФУНКЦИОНАЛНА ГРАМОТНОСТ, 2013/2014 година

Населено място	Област	Училище
Име, презиме, фамилия		Клас/паралелка

Вещества

В продължение на векове хората са изучавали веществата, за да могат да ги използват в своето ежедневие. Първоначално те разчитали само на прякото наблюдение, за да открият свойствата им, а по-късно използвали специални изследвания и научни опити, които разкрили неподозирани възможности за приложение на някои вещества. И в наши дни се откриват нови вещества, които се използват в електрониката, в екологични технологии, в медицината.

дърво

пластмаса

желязо

вода

1. Кои от посочените по-горе вещества притежават съответните свойства. Попълни.

- А) добър разтворител - .....
- Б) топлопроводимост - .....
- В) електропроводимост - .....
- Г) магнитни свойства - .....
- Д) топлоизолация - .....

2. Вярно ли е, че хората изучават веществата само като ги наблюдават?

- А) да   Б) не

3. Запиши два други начина, чрез които учените изучават веществата освен чрез наблюдение.

.....

4. Под всеки от предметите запишете веществото (материала), от което може да бъде направен, така че да изпълни своите функции. Посочете и какво свойство на веществото (материала) е използвано за целта.

Вещество:.....
Свойство:.....

Вещество:.....
Свойство: .....

Вещество:.....
Свойство:.....

За да се придвижват по вода, хората използват различни плавателни съдове. Всички те са обединени от необходимостта да се задържат над водата. Поради това най-важната част от тяхната конструкция е корпусът им. При завладяването на Америка испанците използвали плавателни съдове - галеони, изработени от дърво.

Идианците от Южна Америка изработвали своите канута от дънера на единични дървета, а тези в Северна Америка – от дървено скеле, облечено с кожа. Кожата не пропуска вода, когато се обработи по определен начин.

5. Кое твърдение посочва свойството, поради което дървото е използвано като материал за изработване на плавателни съдове?

- А) Дървото не е проводник на електричество.
- Б) Дървото е топлоизолатор.
- В) Дървото е по-леко от водата.
- Г) Дървото е в течно агрегатно състояние.

6. Вярно, ли е че всички индианци са използвали кожа за построяването на своите канута.

- А) да   Б) не

7. Кой от плавателните съдове се е придвижвал, като е използвал движението на въздуха?

.....

8.Кои са пропуснатите думи? Попълни ги.

Идианците от Северна Америка изработвали своите лодки от ..... скеле, облечено с .....

9.Допълни текста.

Много вещества, които човек използва, се добиват от природата. Те могат да бъдат над или под повърхността на земята и са се образували през

продължителното развитие на планетата. Наричат се .....

10. В зависимост от своето предназначение полезните изкопаеми се делят на три основни групи. Кои са те?

- А) руди, природни горива, нерудни изкопаеми
- Б) сталактити, сталагмити, сталактони
- В) въглища, нефт, природен газ
- Г) три агрегатни състояния – твърдо, течно, газообразно